

आस्तामिदं परमार्थं तु शृणुतेत्याह नेति निरवद्या संयुक्तसंयोगोयासांतासांवः विबुधानामायुषाऽपि चिरकालेनाऽपि स्वीयं साधुकृत्यं प्रत्युपकारं कर्तुं न पारयेन शक्नोमि कथं भूतानां या भवंत्यो दुर्जराः अजरायागे हृष्टं खलास्ताः संवृश्य निःशेषं छित्वा मामामभजनतासाम् मच्चित्तं तु बहुप्रेम युक्ततया नैव मे कनिष्ठम् तस्माद्वो युष्माकमेव साधुना साधुकृत्येन तद्युष्मत्साधुकृत्यं प्रतियातु प्रतिकृतं भवतु युष्मत्सौशील्ये नैव ममानूयम् न तु मत्कृतप्रत्युपकारेणेत्यर्थः ॥ २२ ॥ इति दशमे टीकायां द्वात्रिंशः ॥ ३२ ॥ ॥ ७३ ॥ त्रयस्त्रिंशे ततो गोपीमंडली मध्यगोहरिः प्रियास्तारमयामास हृदि नीवन केलिभिः ॥ १ ॥ तत्तदा अंगहेराजन् यद्वा तस्य भगवतोऽङ्गेन वपुषा करचरणाद्यवयवैर्वा उपचिताः समृद्धाः आशिषः

न पारयेऽहं निरवद्यसंयुजांस्वसाधुकृत्यं विबुधायुषापिवः ॥ यामाऽभजनन् दुर्जरगे हृष्टं खलाः संवृश्य तद्वः प्रतियातु साधुना ॥ २२ ॥ इति श्रीभागवते महापुराणे दशमस्कन्धे द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥ ३२ ॥ ॥ ७३ ॥ श्रीशुक उवाच इत्थं भगवतो गोप्यः श्रुत्वा वाचः सुपेशलाः ॥ जहुर्विरहजंता पंतदंगोपचिता शिषः ॥ १ ॥ तत्रारभत गोविंदो रासक्रीडामनुव्रतैः ॥ स्त्रीरत्नैरन्वितः प्रीतैरन्योन्या बद्धबाहुभिः ॥ २ ॥ रासोत्सवः संप्रवृत्तो गोपीमंडलमंडितः ॥ योगेश्वरेण कृष्णेन तासां मध्ये द्वयोर्द्वयोः ॥ प्रविष्टेन गृहीतानां कंठे स्वनिकटं स्त्रियः ॥ ३ ॥ यं मन्येरन् भस्तावद्विमानशतसंकुलम् ॥ दिवौकसांसदाराणामौ सुक्यापल्लतात्मनाम् ॥ ४ ॥ ततो दुंदुभयो नेदुर्निपेतुः पुष्पदृष्टयः ॥ जगुर्गंधर्वपतयः सस्त्रीकास्तद्यशोऽमलम् ॥ ५ ॥ वलयानां नूपुराणां किंकिणीनां च योषिताम् ॥ स प्रियाणामभूच्छब्दस्तुमुलो रासमंडले ॥ ६ ॥

यासांताः ॥ १ ॥ रासक्रीडां रासो नाम बहुनर्तकी युक्तो नृत्यविशेषः तां क्रीडाम् अन्योऽन्यमा बद्धाः संप्रथिता बाहवो यैस्तैः सह ॥ २ ॥ तत्साहित्यमभिनयेन दर्शयति रासोत्सव इत्यक्षरचतुष्टयाधिकेन सार्धेन तासां मंडलरूपेणावस्थितानां द्वयोर्द्वयोर्मध्ये प्रविष्टेन तेनैव कंठे गृहीतानामुभयत आलिंगितानाम् कथं भूतेन यं सर्वाः स्त्रियः स्वनिकटं मामेवाश्लिष्टवानिति मन्येरन् तेन एतदर्थं द्वयोर्द्वयोर्मध्ये प्रविष्टेनेत्यर्थः नन्वेकस्य कथं तथा प्रवेशः सर्वसन्निहितत्वे वा कुतः स्वैकनिकटत्वाभिमानस्तासामित्यत उक्तं योगेश्वरेणेति अचिंत्यशक्तिनेत्यर्थः ॥ ३ ॥ तावत्तत्क्षणमेव औसुक्यव्याप्तमनसां सस्त्रीकाणां देवानां विमानशतैः संकुलं संकीर्णं नृभो बभूव ॥ ४ ॥ तत्तस्य भगवतः श्रीकृष्णस्य अमलं निर्मलं यशः जगुरिति ॥ ५ ॥ स प्रियाणां कृष्णसहितानां तुमुलः संकीर्णः ॥ ६ ॥